

Ružbašské žrodelko

občasník

Ročník : I

Číslo: 1/2019

Apríl 2019

Nepredajné

BIOODPAD

PAPIER

ELEKTROODPAD

PLASTY

SKLO

KOVY

ZMISOVÝ
ODPAD

SEPARUJETE ODPAD ? str. 13

ÚSPĚŠNÉ MAŽORETKY

str. 9

OTVORENIE IHRISKA

str. 11

ZOMRELA PRINCEZNÁ

str. 19

**Vážení spoluobčania, milí čitatelia!
„Aby Ružbáchy napredovali“**

Tento slogan som využil v minuloročných komunálnych voľbách a vďaka Vám, s Vašou pomocou a s pomocou poslancov obecného zastupiteľstva budeme môcť spoločne počas štyroch rokov sledovať napredovanie nášho domova. Dovoľte mi, aby som pár riadkov štvrtročníka Ružbašské žrodelko, ktoré sa opäť vrátilo do vašich domácností, využil na krátke príhovory, v ktorých by som Vás chcel informovať o fungovaní a o smerovaní našej dedinky.

**...ĎAKUJEME ZA
PREJAVENÚ DÓVERU...**

Máme za sebou prvé ročné obdobie, ktoré preverilo nás všetkých. Okrem ľudskosti a trpezlivosti zima skúšala svoju mocou aj obecnú techniku a hlavne technických zamestnancov a brigádnikov obecného úradu. Aj touto cestou by som sa chcel poďakovať Vám všetkým, ktorí ste akokoľvek prispeli k zvládnutiu snehovej kalamity, za Vaše podnety a návrhy, ktoré nám pomohli k tomu, aby sme vedeli pohotovo reagovať. Bolo ťažké dostať sa v rovnakom čase na dve opačné miesta, ale technickí zamestnanci sa snažili urobiť všetko preto, aby aspoň cesty boli schodné. Ak sme sa k niekomu nedostali, tak sa ospravedľujeme a v budúcich sezónach sa budeme snažiť postupne nastaviť zimnú údržbu ciest a

chodníkov tak, aby vyhovovala všetkým. Teraz nás však čaká prebúdzanie prírody a s ňou spojené jarné upratovanie. Príroda okolo Vyšných Ružbách ponúka veľa krásnych obrazov. Verím, že ak sa nám podarí čo najrýchlejšie upratať to, čo bolo doteraz schované pod snehom, budeme si môcť vychutnať prebúdzanie prírody v plnej kráse aj v dedine bez akýchkoľvek rušivých elementov. Do budúca k poriadku na našich uliciach a verejných priestoroch určite prispeje aj zmena odpadového hospodárstva zavedením recykovaného vývozu separovaného odpadu, doplnením nádob na separovaný odpad a osadenie košov po dedine.

Ak tiež máte ten pocit, že chcete niečo zmeniť a chcete sa podieľať na napredovaní Vyšných Ružbách, dvere obecného úradu budú otvorené nápadom, názorom a aj kritike, lebo to všetko prispeje k tomu, aby sme sa doma cítili ako doma. Budujme svoj domov a reprezentujme ho, lebo máme byť na čo hrdí.

S pozdravom a prianím peknej jari
Starosta nášho domova

Po ročnej odmlke opäť držíte v rukách Ružbašské žrodelko. Veríme, že každý z vás si nájde to „svoje“. Rok 2018 priniesol mnoho zmien, stalo sa veľa udalostí. V najnovšom čísle Žrodelka sa dozviete všetky novinky našej dedinky.

Po veselom fašiangovom období nastal čas pôstu, čas, kedy sa pripravujeme na Veľkú noc, najvýznamnejšie sviatky v roku. Je to čas odriekania, bdelosti. Pôst je akýmsi vyjadrením našej nespokojnosti so samým sebou. Na chvíľu sa zastavme, vstúpme do seba... Želáme Vám pokojné prežitie pôstneho obdobia a zároveň radosťné prežitie Veľkonočných sviatkov.

Vaša redakcia

NOVÉ PARKY

Obec Vyšné Ružbachy v týchto dňoch vykonala výrub drevín v areáli Obecného úradu a v parku pri kostole z dôvodu plánovanej úpravy a výsadby novej zelene vid' vizualizáciu.

AKTÍVNE SPOLKY V GORALSKEJ A KÚPELNEJ OBCI VYŠNÉ RUŽBACHY

Klub Jednoty dôchodcov Slovenska v obci Vyšné Ružbachy a klub Zväzu protifašistických bojovníkov Slovenska patria medzi aktívne spolky, podieľajúce sa na rozvoji a propagácii našej goralskej a kúpeľnej obce rôznymi svojimi zmysluplnými aktivitami. Aj keď členské základne týchto spolkov tvoria obyvatelia prevažne zrelšieho veku, veľmi sa tešíme, že naši seniori a členovia participujú na všetkých podujatiach a že sa v poslednom období zvyšuje záujem o tieto združenia. Počas predchádzajúceho obdobia sme sa zúčastnili týchto významných projektov:

Tretí ročník stretnutia goralov pod názvom: „Goral na gory 2018“ v Starom Smokovci, ktorý sa uskutočnil v sobotu 8. septembra 2018.

Poľsko - slovenské stretnutie goralov v meste Stará Ľubovňa v nedeľu 9. septembra 2018.

100. výročie vzniku prvej Československej republiky a dňa Prešovského samosprávneho kraja v Prahe 29. septembra 2018.

Spoločný výlet na pútnické miesto gréckokatolíckej cirkvi v Ľutine 3. októbra 2018 s účasťou na liturgii a výkladovou exkurziou. Taktiež s návštevou aristokratického sídla v kaštieli Hanušovce nad Topľou a krajského mesta Prešov.

Každoročná pietna spomienka Karpatsko-dukelskej operácie SNP na Dukle a Svidníku v piatok 5. októbra 2018.

Návšteva Nového Targu a pútnického miesta Ludzimierz, spojeného s goralmi, a slávnostná večera pri príležitosti úcty k starším JDS v Toporci 18. októbra 2018.

Jesenná brigáda v areáli kúpeľov pri kaplnke Panny Márie 19. októbra 2018.

6. november 2018 patrilo česko - slo-

venskej akcii vysadenia líp slobody. Tieto sme vysadili v parku pred obecným úradom.

December 2018 patrilo duchovnej aktivite pri obraze Svätej rodiny, akcii denníka SME pod názvom: „Slovensko spieva koledy“, príprave chutnej starostovskej predvianočnej kapustnice a Ružbašských vianočných trhov.

Aj napriek tomu, že je len začiatok roka 2019, angažovali sme sa napríklad: januárovou pietnou spomienkou pri príležitosti oslobodenia obce Vyšné Ružbachy,

spoločným výletom na Hrebienok, kde bola výstava ľadových sôch a baziliky a tiež spoločného valentínskeho stretnutia.

Mesiac marec patrilo účasti na fašiangovej šiške v Nestville Parku Hniezdne.

Ak ste si prečítali náš príspevok, vedzte, že sme skutočne aktívnymi spolkami, reprezentujúcimi našu malebnú obec. Chcete prispieť svojou prítomnosťou, obohatiť nás svojimi skúsenosťami a zažiť príjemnú atmosféru spoločenstva ľudí dobrej vôle? Ste medzi nami srdečne vítaní.

Jednota dôchodcov Slovenska a Zväz protifašistických bojovníkov Slovenska.

Text a foto : Babjarčik Radoslav

máj, máj máj, zelený...

Stavanie mája

pri obecnom úrade vo Vyšných Ružbachoch

30. apríla 2019

od 17:00 hod

občerstvenie
živá hudba
mažoretky
atrakcie pre deti

HASIČI
Vyšné Ružbachy

ŠKOLA V PRÍRODE

Týždeň plný zážitkov a turistiky v prírode zažili tretiaci a štvrtáci, ale aj učiteľky, ktorí sa zúčastnili školy v prírode v Ždiari. Bola to v našej škole historicky prvá takto zameraná aktivita. Za krátky čas sa stihli oboznámiť s Belianskymi Tatrami, spoznali vrchy Havran a Vidlu, prešli sa Chodníkom v korunách stromov, Monkovou a Javorovou dolinou, naučili sa základy geocachingu, horský sprievodca ich oboznámil aj s tým, ako sa majú správať vo vysokohorskom prostredí, záchranár horskej služby im ukázal, že hory sú nie len krásne, ale aj nebezpečné. Pod dozorom lesného pedagóga sa po tme

orientovali v teréne, hrali rôzne hry, lesník ich oboznámil s jeho prácou, dozvedeli sa, ako sa správať pri stretnutí s medveďom. Navštívili aj Múzeum Ždiarsky dom, kde sa oboznámili s históriou a kultúrou regiónu. Posledný večer zavŕšili súťažami a diskotékou, ktorú si poriadne užili.

VYCHÁDZKY DO OKOLIA

Slnečné jesenné dni sme v škole naplno využili. Vybrali sme si asi ten najkrajší, aby sme žiakom školy ukázali výhľad na všetky svetové strany z Veterného vrchu nad Vyšnými Ružbachmi. Ďakujeme pánovi Jánovi Budzákovi za zorganizovanie tejto vydarenej akcie. Berieme tento výstup ako 1. ročník a krásy okolia plánujeme zviditeľňovať každý rok.

S deťmi z turistického krúžku a krúžku nordic walking sme absolvovali 10 km vychádzku do obce Kamienka, ochutnať výborný minerálny prameň. Bolo to

zaslúžené osvieženie. Cestou sme museli zdolávať nástrahy prírody ako mláky, či vysokú kukuricu. No kochali sme sa aj krásou. Z kopca nad dedinou sa nám naskytol výhľad na všetky svetové strany. Ku koncu niektorých už zmohla únava, ale určite stála za to.

Babie leto sme s walkermi z 5. A využili na prechádzku ku rybníku v Nižných Ružbachoch. Popri super walkovačke sme sa zabavili na miestnom ihrisku, pozorovali rybičky a nezabudli sme ani na hry s paličkami. Ani sme si nevšimli, že sme prešli skoro osem kilometrov. A popoludnie bolo plné dobrej nálady.

MOTÝLIA FARMA

Keď nám poštový kuriér doručil balík, babôčka bodliaková bola v druhom štádiu vývinu. Vajíčka sme nevideli. V malých pohárikoch s vrchnáčikmi mali húseničky dostatok potravy na to, aby z nich vyrástli veľké húsenice. Tie sa po vykrmení pomaly presunuli na vrchnáky, zavesili sa dolu hlavou a zakuklili sa. Po piatich dňoch sme kukly opatrne presunuli do motýlej záhrady, kde nastala dokonalá premena z húsenice na krásneho motýľa. Tri dni sme motýle sledovali a čakali, kým zosilnejú. V priestore obohatenom o rastlinky sme ich prikrmovali sladkým nektárom, ktorý sme vyrobili

z cukru a vody. Milujú aj šťavu z pomarančov a sladkého ovocia. Po pätnástich dňoch sme ich vypustili na slobodu. Presne toľko trval celý proces. V budúcnosti si radi takýto zážitok zopakujeme.

DETI PRÍRODY

Deti sa v našej MŠ vzdelávajú na základe školského vzdelávacieho programu s názvom „Deti prírody“. Základom je čo najviac aktivít absolvovať na čerstvom vzduchu. Na konci školského roka majú všetci rozlúčku so škôlkou spojenú s oslavou MDD, s vychádzkou do prírody a kotlíkovým gulášom, ktorý jedia na čerstvom vzduchu. Vymenovať všetky aktivity, ktoré zažili naši škôlkari ani nie je možné. Denne trávia čas vonku, v jeseň hrabú lístie, zbierajú gaštany, v zime pomáhajú odpratávať sneh, chodia na sánkovačku spolu so školákmi, spoznávajú okolie. Jediným nedostatkom našej škôlky je len jej nepostačujúca kapacita.

BESEDA SO SENIORMI

Deti v ŠKD prežili niekoľko príjemných popoludní so seniormi z miestneho klubu dôchodcov a svojimi babkami. Tie si pre nich pripravili pásmo nádherných príbehov, hier a piesní zo svojej mladosti a školských čias. Deti napäto počúvali rozprávania o tom, ako to bolo vtedy, keď ich babka a dedko boli ešte malí. Na ďalšom stretnutí nám babky ukázali, ako sa pečú domáce kysnuté koláče a na záver sme ich boli navštíviť v klube. Deti videli, ako si vo svojom klube nažívajú, ale hlavne ich videli pri príprave a výzdobe adventného venca ku kostolu. Na záver pridali aj niečo navyše - vzácne rady do života, ktoré je možné nadobudnúť len prežitím a životnými skúsenosťami.

DETI MILUJÚ DECEMBER, MIKULÁŠA I VIANOCE

Mesiac december sa niesol v prítomnosti ducha Vianoc. Priestory školy i tried boli vyzdobené, nechýbal vianočný stromček. Čakali sme Mikuláša a v neposlednom rade aj Ježiška. Chodbami školy sa ozývali vianočné koledy. Ohlasovali začiatok i koniec prestávok. V školskej jedálni obsluhovali Mikulášovi pomocníci. Deti z materskej i základnej školy privítali Mikuláša pekným programom. Ten im dal na oplátku sladkú odmenu a rozsvietil vianočný stromček pri obecnom úrade. Všetko to vyvrcholilo na Vianočných trhoch, ktoré sa stávajú v našej obci tradíciou.

PROJEKT VTÁČIA BÚDKA

V rámci Environmentálnej výchovy sa žiaci 1. stupňa za pomoci triednych p. učiteliek a rodičov zúčastnili projektu Vtáčia búdka. Naším cieľom bolo hravou formou priblížiť život vtáctva a zdôrazniť potrebu chrániť naše spevavce. Zároveň sme sa naučili ako sa máme o ne starať. Vtáčie búbky sú pre vtáčatá bezpečným miestom pred mrazom a chladom. Väčšina búdok sa umiestnila v areáloch škôl, zvyšné boli umiestnené v obci.

KARNEVAL

Celú zimu sa všetci tešíme na fašiangy a k tomu neodmysliteľne patrí karneval. Rodičia spolu s deťmi i vyučujúci si pripravujú masky, aby sa mohli spoločne zabaviť pri hrách i diskotéke. Nebolo tomu inak ani tohto roku. Na masky sa prišiel pozrieť aj pán starosta, ktorý sa na chvíľu vrátil do svojich mladých čias.

Ak sa o živote v škole chcete dozvedieť viac, všetko nájdete na webovej stránke: zsvysneruzbachysl.edupage.org

*Informácie z webovej stránky spracovala Anna Krutková
Foto: archív školy, Ľudovít Marfiak*

MAŽORETKY ZBIERAJÚ OCENENIA

Poznáte ten pocit šťastia, keď sa poveráte na detské tváre, ktoré dokážu vykúziť úsmev so slzami v očiach?

Ja áno...

Viem, čo tie slzy znamenajú. Niekedy zúfalstvo, vzdor a zlosť, niekedy radosť.

Keď sa spoja úprimnosť srdca s láskou k športu, odhodlanosť a vytrvalosť s tanečnou disciplínou, dávka talentu s umeleckým cítením, vzájomná spolupráca, nie je nič krajšie ako radosť z poctivo vykonanej práce, bez ohľadu na to, koľko vás to stojí námahy, odriekania a času. A výsledok? Zadosťučinením sú stupienky víťazstiev.

Dievčatá zabojovali a obsadili na okresných kolách vo Svite a v Starej Lubovni dve prvenstvá, získali jednu striebornú medailu a dve bronzové ocenenia.

Slová vďaky patria všetkým členkám tanečnej skupiny mažoretiek DORKA Mestského športového klubu v Podolínci za dobre odvedenú prácu. Hoci je krásne dívať sa na ne, s akou ľahkosťou sa pohybujú, pohrávajú sa s paličkami, je dôležité vytvoriť si obraz o tom, koľko je za tým tvrdej práce a seba-disciplíny. Málokto vie, koľko organizačných, technických a finančných problé-

mov súvisí s úspechom. Napriek všetkým ťažkostiam sú obdivuhodné, noblesné, elegantné, šikovné, húževnaté, priebojné a zodpovedné.

Ďakujem MŠK v Podolínci za to, že môžeme spoločnými silami rozvíjať talent v športovom umení a upevňovať priateľské vzťahy medzi obcami. Som hrdá na naše mesto, na to, že sme jeho súčasťou.

Čo dodať na záver? Nuž iba toto: Dievčatá...hlavu hore! Keď sa budete držať rád, ktoré vám dávam, nevzdáte to pri prvom neúspechu, keď budete bojovať ďalej, dotiahnete to možno aj na majstrovstvá SR v mažoretkovom športe.

Text a foto: Katarína Kulomberová

Svadby, rodinné oslavy, stužkové ...

info@ubytovanieruzbachy.sk Tel: 0905 295 147 Ružbašský Dvor

Ružbašský prameň, o.z. Vás pozýva na **Lampiónový sprievod**

8.mája 2019

Prezentácia o 19:00 hod.
pri OBECNOM ÚRADE

Sprievod povedie od Obecného úradu ku cintorínu.
Ďalej bude pokačovať po novej ulici okolo futbalového ihriska
a bude pokračovať po Lažní smerom ku kráteru.
Nezabudnite si so sebou priniesť lampióny a dobrú náladu!!

www.ruzbasskypramen.sk

 www.facebook.com/ruzbasskypramen

Realizované s finančnou podporou Obce Vyšné Ružbachy

AKO SME STAVALI DETSKÉ IHRISKO „ŽABKA“

Je to už viac ako rok, kedy sme Vás v poslednom čísle Ružbašského žrodelka informovali o tom, že zamýšľame postaviť nové detské ihrisko. S výstavbou sme plánovali začať na jar minulého roku a v čo najkratšom termíne detské ihrisko dokončiť tak, aby sme ho na Deň detí 1. júna 2018 mohli oficiálne otvoriť a odovzdať do užívania verejnosti.

Napokon sa termíny výstavby posúvali najmä kvôli vyťaženosti dodávateľskej firmy PLAYSYSTEM s.r.o., ktorá mala zabezpečiť dodávku a montáž všetkých hracích prvkov. Zatiaľ čo sme čakali na definitívne potvrdenie termínu montáže, venovali sme sa príprave pozemku a zabezpečeniu dopadovej plochy. Hlavné za dobrovoľnej pomoci Martina Martineka, Petra Šutora a ich vlastnej ťažkej techniky sa nám podarilo začať realizovať prípravné práce a vyrovnať pozemok. Počas prác sme však zistili, že na viacerých

miestach je len veľmi tenký násyp hliny a je nevyhnutné navoziť tu ďalšiu, aby sme zarovnaním pozemku v zime neohrozili premrznutie už aj tak dosť plytko nainštalovaných inžinierskych sietí.

Koncom mája firma PLAYSYSTEM

s.r.o. dodala a nainštalovala hracie prvky. Bolo jasné, že plánované oficiálne otvorenie nie je reálne, aj keď sa na prvý pohľad zdalo, že ihrisko je už hotové. Najzdlhavesia práca nás však ešte len čakala, keďže potrebnú hlinu na navýšenie pozemku sme stále nemali. Tu priložila ruku k dielu obec, ktorá nám hlinu poskytla a navozila hneď vedľa pozemku s nainštalovanými hracími prvkami. Na 16. júna 2018 sme vyhlásili brigádu za účelom zrealizovať navýšenie pozemku a vykonať terénne úpravy. Dobrovoľníkov veľa neprišlo, pretože sme chceli poďakovať najmä Patrikovi Grechovi za poskytnutie malotraktora, Martinovi Martinekovi za poskytnutie bágra a všetkým, ktorí sa jej čo i len na chvíľu z vlastnej vôle zúčastnili a takto svojou troškou prispeli k urýchleniu prác. Nakoniec nám ostalo pozemok očistiť od kameňov, zatravníť, nainštalovať lavičky a zrealizovať posledné dokončovacie práce. Toto všetko nám trvalo viac ako mesiac. Ale

podarilo sa! Definitívne je hotové a už od konca augusta 2018 si ho veľa detí stihlo aj „otestovať“. My neskrývame radosť a sme nesmierne šťastní, že sme spoločnými silami dokázali vybudovať toto ihrisko, ktoré je verejné a slúži pre všetkých občanov a návštevníkov obce. Želáme mu, aby deťom slúžilo na zmysluplné hranie a aktívne trávenie voľného času a

ich rodičom ako oddychová zóna. Radi by sme poprosili všetkých, ktorí toto ihrisko navštívia, aby ho **neničili** a vydržalo nám všetkým čo najdlhšie. Ďakujeme. Chceli by sme vyjadriť vďaka všetkým, ktorí tento projekt podporili. V neposlednom rade by sme chceli poďakovať Združeniu bývalých urbarialistov, lebo bez nich by toto ihrisko určite nestálo. **VELKÉ ĎAKUJEME!!!**

Zostali sme Vám však ešte niečo dlžní. A preto 1. júna 2019 v sobotu na Deň detí pre vás a najmä pre vaše ratolesti chystáme oficiálne otvorenie, kde okrem nainštalovaných hracích prvkov, vás bude čakať aj veľa zábavy. Pre deti pripravujeme rôzne súťaže, atrakcie, maľovanie na tvár, predstavenie detského divadla RAMAGU, sokoliarsku show. Máte sa na čo tešiť. *Text a foto: Ružbašský prameň, o.z.*

OTVORENIE DETSKÉHO IHRISKA

ŽABKA

1.6.2019
OD 15.00HOD

ATRAKCIE PRE DETI • SÚŤAŽE • DIVADLO RAMAGU
SOKOLIARSKA SHOW • MAĽOVANIE NA TVÁR

ZMENA SEPAROVANÉHO ODPADU

Obec Vyšné Ružbachy v spolupráci s firmou EKOS Stará Ľubovňa pripravila pre Vás v rámci skvalitňovania služieb nový systém zberu separovaného odpadu.

Každá domácnosť našej obce obdrží harmonogram separovaného zberu na rok 2019 s popisom, aké odpady sa budú zbierať. Zber bude vykonávať firma EKOS podľa harmonogramu, a to zberom vriec naplnených v žltých vreciach – obaly od plastov, v zelených vreciach – sklenené obaly, v modrých vreciach – papier a v červených vreciach – kovové odpady.

Vrecia spolu s harmonogramom a informáciu o spôsobe zberu obdržíte na tunajšom obecnom úrade.

Zber sa bude vykonávať bezplatne a po odobratí vrecia s triedeným odpadom firma EKOS dodá na výmenu nové prázdne vrecia.

Vývozy naplnených vriec sa budú rodinných domov vykonávať podľa harmonogramu.

Žiadame Vás preto, aby ste sa dostavili na tunajší obecný úrad a prevzali si 4 ks prázdnych vriec pre každú domácnosť aj s harmonogramom zberu a s informačným materiálom. Bližšie informácie Vám poskytnú pracovníci obecného úradu.

Prostredníctvom miestneho rozhlasu budete informovaní o vývoze.

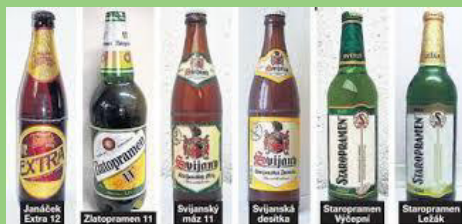
Text: Peter Martinek

SKLO

Budeme ukladať do nádoby alebo do RECY- vrecia ZELENEJ

Obaly zo skla, poháre zo zaváranín, tabuľové sklo (bez lepidla)
Fľaše nebudeme rozbíjať, ponecháme ich celé

Pred uložením do nádoby alebo vrecia fľaše očistíme a odstránime uzávery

NEVKLADÁME:
Žiarivky, keramiku, zrkadlá,
sklo s výpletom, autosklo
a iné odpady

PAPIER

Budeme ukladať do nádoby alebo do RECY-vreca MODREJ farby

Noviny, časopisy, letáky, kartóny

Pred uložením do nádoby alebo vreca odstránime kovové spony, plastové zakladače, textilné alebo kožené prebalý z kníh, izolepu

Veľké kusy - kartónové krabice rozrežeme a zložíme

NEVKLADÁME:

Masťný papier, celofán, fólie, obaly od kávy, plienky

PLASTY A TETRPAK

ZMENA!!! OD 1.1.2018 AJ TETRPAKY

Budeme ukladať do nádoby alebo RECY-vreca ŽLTJEJ farby

TETRPAK – obaly z mlieka, džúsov /PREPLÁCHNUŤ/

PET fľaše, drogéria, fólia strečová

Plasty, hlavne plastové fľaše od nápojov, pred vložením do nádoby alebo do vreca očistíme a odstránime kovové a textilné zvyšky

Pre efektívne využitie nádob a vriec budeme hlavne PET fľaše "lisovať" pristúpením na zemi

NEVKLADÁME:

Celofán, plastové nádoby od mazadiel a nebezpečných chemikálií, plastové nádoby od olejov

KOVY

Budeme ukladať do nádoby alebo RECY- vreca ČERVENEJ farby plechovky od nápojov

kovové konzervy očistíme od zvyškov potravín a tekutín

ostré hrany ohnite, tak aby nemohlo dôjsť k zraneniu

Všetky bežné druhy kovov (železo, meď, hliník, konzervy...) vyseparujte a vhodte ich do červených kontajnerov na kovy.

NEVKLADÁME:

Tlakové fľaše (dezodoranty, šľahačky), kovové nádoby odfarieb, riedidiel, hrnce

Zdroj: Obecný úrad Vyšné Ružbachy

OHRYZOK JABLKA
NIEKOĽKO TÝŽDŇOV

CIGARETA
3 MESIACE – 2 ROKY

PAPIEROVÁ VRECKOVKA
3 MESIACE

NOVINY
3 – 12 MESIACOV

PNEUMATIKA
200 – 300 ROKOV

PLECHOVKA
20 – 100 ROKOV

BATÉRIA
200 – 500 ROKOV

PET FLAŠE
100 – 1 000 ROKOV

ŽUVAČKA
5 ROKOV

SKLO
4 000 ROKOV

Zdroj: triedime.sk

HARMONOGRAM VÝVOZU PRE ROK 2019

Zber TETRAPAKOV súčasne s komoditou PLASTY v žltých vreciach a žltých nádobách.

**Prosíme obaly z tetrapakov
PREPLÁCHNUŤ.**

Spôsob a podmienky vývozu:
-vyprázdenie Š-MOK
-naloženie pripravených vriec, odovzdanie prázdnych vriec (výmena plného za prázdne)

-vystavenie protokolu o prevzatí druhotnej suroviny za každý zvoz osobitne

(pre Naturpack)

-nakladajú sa len plasty a sklo umiestnené vo vreciach na odbernom mieste

Plasty a sklo rozhodené v okolí odberného miesta nebudú osádkou odobrané.

Termíny vývozu separovaného zberu druhotných surovín

Termín odberu	Žlté - plast		Zelené - sklo	
	10.1.	12.9.	8.1.	
		10.10.		
	8.3.	14.11.	3.4.	
		12.12.		
	10.5.		14.8.	
	6.6.			
	11.7.		9.10.	
	15.8.		11.12	
	Modré – papier			
4.6.				
Červené - kovové obaly			VOO,NO	
6.2.			16.4.	
4.9.			25.9.	

JARNÉ ZVYKLOSTI NÁŠHO ĽUDU

Zvykoslovie ako jeden z atribútov duchovnej kultúry zahŕňalo v sebe kalendárne, čiže výročné zvyky a obrady, súvisiace s vegetatívnym cyklom poľnohospodárskeho roka. Zimný čas bol časom vegetatívneho pokoja, nie však útlmom duchovnej kultúry.

Pre jaré obdobie sú príznačné veľkonočné sviatky, označované ako sviatky jari. Veľkonočnou nedeľou je prvá nedeľa po splne mesiaca nasledujúceho po rannej rovnodennosti. Štyridsať dní pred Veľkou nocou končí fašiangové obdobie, obdobie svadieb, veselí a zábav. No mládež sa aj v týchto dňoch schádzala v „kúdeľnej izbe“. Bývalo zvykom v popolcovú stredu „podkúvať dievčatá“. V polovici pôstnej doby mládež obliekla figurínu /džadka/ do ženského kroja a pribili ju na štít stre-

chy domu, v ktorom bola kúdeľná izba. Dlhé zimné večery si mládež spestrila rôznymi hrami na „čymnego džadka“, strašilo sa s kozou i s medveďom /figuríny vyhotovené z ovčích koží/. V našej obci najrozšírenejšou hrou bola „hra s medveďom“ – mládenec, ktorý bol oblečený v slame, ovinutý povrieslami. Každú stredu i piatok sa „rezali dievky“. Mládenci sediaci na koncoch lavice držali dievku, ktorú ďalší mládenec pobíjal kyjankou /drevená lopatka zdobená cifrovaným vyrezávaním alebo pomalovaná, ešte ozdobená stužkami/.

Veľkonočné sviatky sú zrodom nového jarého života. Pre jaré sviatky je neodmysliteľným atribútom v a j c e, ktoré je symbolom zrodu nového života, plodnosti, čo úzko súvisí s počiatkom nového vegetatívneho cyklu. V a j c e nachádzame jednak ako súčasť stravy na veľkonočnom stole i vo veľkonočnom košíku, kde okrem neho nesmie chýbať : šunka /soudra/, klobása, hruška masla, soľ, chlieb, chren a surový zemiak, prípadne kysnutý zemiakový koláč /knys/. Tento atribút sviatkov jari sa stal predmetom dekoratívnosti, ktorá v súčasnosti nadobúda rôzne formy. Starší ľudia nechávali vajíčka len hladké a jednofarebné. Niektorí varili vajíčka v šupkách z cibule a farba vajíčka dostala peknú červenohnedú farbu. Aby sa zvýraznila jeho farba a vajíčko bolo pôsobi-vejšie, potrelo sa kôrkou zo slaniny.

Ľudia počas celého 40 dňového pôstneho obdobia dodržiavali prísny pôst. Mäso sa nejedlo vôbec. Ľudia sa viac stlmili, stíchli, viac sa modlili a častejšie chodievali do kostola. Koncom fašiangového obdobia bola nevyhnutným

očistným úkonomaj dobrá veľkonočná spoveď. Počas celého pôstu sa ženy na znak smútku odievali do tmavšieho odevu, šatky na hlavách používali len v tmavých a čiernych farbách. Pestré odevy v čase pôstu boli neprípustné.

Veľkonočné sviatky sú úzko späté s očistnou funkciou vody. Okrem obradného umývania sa na potoku v Bielu sobotu vždy o deviatej hodine dopoludnia odomkynali kostolné zvony a v džbánoch a škopcoch sa nosila voda z potoka, čistili sa obydlia a vykonávala sa osobná hygiena. Tento zvyk sa síce u nás nechoval, ale vo Veľkonočný pondelok sa prejavuje dodnes pri oblievačke dievčat mládenkami. Pôvodne sa oblievalo aj chlapcov v utorok po Veľkej noci, kedy majetnejší gazdovia vozili hnoj na polia chudobnejším rodinám, ktoré nemali vlastný záprah.

Oslava Veľkej noci bola najvýznamnejším sviatkom v cirkevnom roku. Na Veľký piatok gazdovia nevykonávali

na poliach žiadne práce. Tento deň bol najprisnejším pôstom v roku. Starí ľudia počas celého dňa nič nejedli, okrem vody. Na Bielu sobotu sa do polí vychádzalo len dopoludnia. V tom čase gazdinky sa zvrátili okolo pece, varili vajička, šunku, piekli chlieb i koláče. Poobede sa vykonávali náboženské obrady. Veľkonočná nedeľa i pondelok sa slávil v duchu kresťanských a náboženských obradov, v kostole sa posväcovali jedlá i zelené ratolesti v podobe rozkvitnutých bahniatok. Veľkonočný pondelok bol už veselším dňom. Mládež vyobliekaná v krásnych pestrých sviatočných krojoch sa „špacírovala“ v skupinkách, za veselého spevu a harmoniky prechádzala dedinou.

*Spracoval : Peter Fabis
Foto: archív Peter Fabis*

ZOMRELA PRINCEZNÁ

Milí spoluobčania,

dnes by som Vám chcela priniesť smutnú správu, ktorá ma zastihla na jeseň 2018. Navždy nás opustila dňa 20. novembra vo veku 94 rokov Jej kráľovská výsosť Carmen de Bourbon, princezná Dvoh Sicílií. Pohreb bol 23. novembra v Roquebrune sur Argens a pani Carmen uložili do rodinnej hrobky, kde v pokoji spočinie po boku svojich milovaných rodičov Karolíny a Réniera a strýka Jána Zamoyskeho.

Pre tých, ktorí sledovali moje predchádzajúce články vedia, že pani Carmen bola pre históriu nášho regiónu veľmi dôležitou osobou. Ako strážkyňa vzácneho rodinného archívu de Bourbon a Zamoyski nám svojou pomocou pomohla odhaliť ešte nezapísané miesta miestnej histórie. Dovoľte mi, aby som Vám napísala zopár skutočností, ktoré Vám ozrejmiá výnimočnú osobu, ktorá do veku 14 rokov vyrastala o. i. aj u nás vo Vyšných Ružbachoch.

Pani Carmen sa narodila 13. júla 1924 ako prvorodené dieťa Karolíny a Réniera de Bourbon-Sicules. Bola zároveň vnučkou Andreja a Karolíny Zamoyských, majiteľov hradu Ľubovňa a panstva Vyšné Ružbachy v rokoch 1882 - 1926 a neterou Jána Zamoyskeho.

Zaujímavosťou je, že sa jej rodičia zosobášili v roku 1923 vo Vyšných Ružbachoch a práve táto skutočnosť je námetom najbližšej knihy - monografie, ktorá vyjde na jeseň 2019 pod názvom « Ružbašská kráľovská svadba ».

Bolo to šťastie, keď sa Karolína dva mesiace po sobáši dozvedela, že očakáva svoje prvé dieťa. Dievčatko sa narodilo zdravé ako buk v kolíske rodového majetku Zamoyských v poľskom Podzamczu. Rodičia sa nevedeli vyna-

dívať na malý zázrak. I napriek vtedajším mravom matka svoje dieťa dojčila. Novopečená rodinka dlho v Poľsku neostala. Už ako jednomesačná sa Carmen vybrala na svoju prvú cestu so svojimi rodičmi do nového domova vo Francúzsku, kde neďaleko Cannes jej rodičia dostali ako svadobný dar od Rénierovej sestry zámoček nazývaný Saint Sauveur.

Jej detstvo bolo krásne a bezstarostné. S rodičmi pravidelne cestovala na rodinne návštevy po celej Európe, kde sa jej dostalo viacjazyčnej výchovy v najvyšších aristokratických kruhoch. I napriek všetkému pozlátku sa jej najviac páčili poľovačky v hustých lesoch v Poľsku. Veľmi rada sa premávala na svojej kobyle bez sedla a bez doprovodu. Pravidelne sa stávalo, že skoro ráno sa sama vytratila a vrátila sa až večer s ulovenou zverou. Veľmi rada sa zdržiavala so svojimi rodičmi, najčastejšie v lete, v kúpeľoch Vyšné Ružbachy a na hrade Ľubovňa. Rada spomínala, ako sa s bratom kúpali na novopostavenom kúpalisku v Ružbachoch alebo sa naháňali po zarastených zrúcaninách ľubovnianskeho hradu. Rozprávali si príbehy, hrali sa na vojnu a za súmraku sa ponáhľali k rodičom, lebo sa báli zjavenia duchov. Veď aj raz mali živý zážitok z tajom-

ných hradných javov. Takto mi ho opísala: “V jeden teplý letný podvečer pri ich pobyte na hrade Ľubovňa sa strhla na hrade panika. Pri hradnej kaplnke sa sluhom zjavilo nastúpené stredoveké vojsko na koňoch. Po niekoľkých sekundách, možno minútach, dal veliteľ povel na odchod a zjavenie zmizlo. Sluhovia ostali stáť ako prikovaní a s úžasom sledovali celú scénu až do konca. Podľa ich slov bolo vojakom zreteľne vidieť do tváre, ich odev a ich bojovný výraz. Sluhovia bežali oznámiť udalosť pánom a cestou vyvolali takú hystériu, že na hradné nádvorie ešte dlhé mesiace nevstúpila žiadna slúžka.”

Jej bezstarostné detstvo bolo preťaté v roku 1938 predvojnovým konfliktom. Vtedy sa pani Carmen navždy vrátila so svojimi rodičmi do zámku na juhu Francúzska a do Poľska alebo na Slovensko sa už nikdy nevrátila. Vojnu prežili ďaleko od bojov. Srdcom ale ostali so svojou rodinou v strednej Európe. So svojou mamou Karolínou sa naplno venovali záchrane a podpore rodinných príslušníkov, ktorí ostali v centre najväčších bojov. Poskytli prístrešok mnohým členom rodiny, ktorí prišli o všetko. Jedným z nich bol aj v 50-tych rokoch 20. st. nám známy Ján Zamoyski, ktorý prišiel nielen o panstvo na Slovensku, ale po ťažkých časoch aj o rodinu.

Pani Carmen sa nikdy nevydala a svoj život žila oddane svojim povinnostiam, ktoré jej vyplývali z postavenia kráľovskej kňažnej Dvoch-Sicílií. Po smrti svojej mamy prevzala pani Carmen rodinný archív, ktorý jej mama tak svedomito spravovala. Ide hlavne o archív, týkajúci sa rodiny Zamoyskej.

Odchod pani Carmen je o to smutnejší, že okruh ľudí, ktorí žili na hrade

Ľubovňa a zároveň v kaštieli v Ružbachoch (dnes miestny obecný úrad) sa opäť zúžil, a to už len na jednu osobu Teréziu Zamoyskú, ktorá žije v kláštore pri Madride a v našich končinách bývala do svojich 6-tich rokov.

Pani Carmen nám bude chýbať! Veď kto nám ešte porozpráva s krásnym poľským prízvukom históriu posledných pánov hradu Ľubovňa? Kto nám vypovie prežitú rodinnú zážitky tejto významnej aristokratickej rodiny? A kto nám ešte tak živo opíše, ako to v našom kraji za čias Zamoyských vyzeralo?

Vrela vďaka pani Carmen, že ste nám dovolili nazrieť do Vášho archívu a boli ste nám trpezlivou sprievodkyňou v spleti hromady faktov, dátumov a rôznych dokumentov, ktoré nám napomáhajú v objasňovaní histórie nášho kraja. Budeme na Vás s úctou spomínať.

Čeť Vašej pamiatke!

Text a foto: Katarina Chapuis-Sutorova

KALENDÁR VÝZNAMNÝCH OKRÚHLÝCH HISTORICKÝCH UDALOSTÍ V OBCI VYŠNÉ RUŽBACHY A SPOMIENKOVÝCH VÝROČÍ PRIPADAJÚCICH NA ROK 2018

Pred 730 rokmi - Samuel Weber v knihe „ZIPSER GESCHICHTE UND ZEITBILDER „ na strane 25 uvádza, že Ružbачy vznikli v roku 1288. Odvoláva sa na písomný doklad „DIPLOM. OPID.SČEP.NUMER V.A X.

Pred 720 rokmi - v roku 1298 potvrdil krakovský biskup Ján listinu jeruzalemského arcibiskupa Bazila Arménskeho a iných vysokých hodnostárov, ktorí udelili odpustky veriacim z Ružbách, podieľajúcim sa na výstavbe farského kostola v Podolínci.

Pred 610 rokmi - od roku 1408 sa obec menuje „NOVA RAUSCHENBACH,„.

Pred 450 rokmi - v roku 1568 bol vydaný všeobecný rozkaz, v ktorom sa nariaduje, aby každý občan chodil v nedeľu a vo sviatok do kostola a tam počúval slovo Božie a na službách Božích zotrval až do konca. Tí, ktorí sa počas kázne nájdu na ulici, musia byť starostom zatvorení do áreštu a na znak pokánia platiť jednu marku. Nikto nesmie večer po 8 hodine postávať nielen na ulici, ale ani po 9 hodine svietiť vo vlastnom dome.

Pred 240 rokmi - od roku 1778 sú Ružbачy patriace pod Podolíneč súčasťou Provincie XVI. Spišských miest.

Pred 240 rokmi - v roku 1778 opísal vrchný fyzik šarišskej župy Samuel Hambach v knihe „NOTITIA INDOLIS ET USUS MEDICI SCATURIGINUM RUSBACHIENSIIUM „ liečivé Ružbašské pramene a nazval ich

„PERLOU SPIŠA „.

Pred 210 rokmi - od roku 1808 sa obec menuje „Horné Rusbachy „.

Pred 190 rokmi - v roku 1828 mala obec podľa sčítania 142 domov a 1022 obyvateľov.

Od 26. decembra 1838 pôsobil vo farnosti kňaz Eduard Korponay, nar. 1.9.1814 v Levoči v zemianskej rodine. Vo farnosti pôsobil celých 53 rokov až do svojej smrti 14. 02. 1891. Pochovaný je pri kostole v Nižných Ružbachoch.

Pred 120 rokmi - v roku 1898 bola na vyšnom konci obce v smere cesty do susednej obce Lacková postavená kaplnka zasvätená Panne Márii.

Pred 120 rokmi - v roku 1898 bolo v obci založené potravné družstvo.

Pred 110 rokmi - v roku 1908 bola použitá prvá plechová krytina na rodinnom dome A. Muchu.

Pred 100 rokmi - v roku 1918 sa skončila 1. svetová vojna. Zahynulo v nej 22 vojakov z našej obce. Len jeden z nich je pochovaný na obecnom cintoríne.

V roku 1918 zahynulo na týfovú epidémiu v našej obci 30 obyvateľov.

Počas prvej svetovej vojny 1914 – 1918 boli z veže kostola zhodené všetky **pôvodné zvony** a použité na vojenské účely.

Pred 100 rokmi - v roku 1918 sa z obce hromadne vysťahovalo obyvateľstvo do cudziny, do zámoria i na južné zeme vtedajšieho Rakúsko – Uhorska. V obci ostalo okolo 650 ľudí.

Do konca roku 1918 sa v škole vyučovalo len v maďarskom jazyku /1907-1918/.

Pred 90 rokmi - v roku 1928 postavili kamenári Krausz Tomáš, Petrik Ján a Durstin Andrej kamenný kríž pri minerálnom prameni „Svätený 1“.

Pred 80 rokmi - v roku 1938 prišiel do farnosti nový kňaz Jozef Daniel. Narodil sa v roku 1909 v Krivej na Orave. Vo farnosti bol kňazom 28 rokov. Zomrel v roku 1966. Pochovaný je na cintoríne v Nižných Ružbachoch

Pred 80 rokmi - 12. júla 1938 zasiahla obec veľká búrka. Pri práci v časti chotára Barvinková boli bleskom zasiahnutí a usmrtení traja gazdovia: Jakub Šcensný, 50 ročný, Matej Leščinský starší a Ján Marfiak, 18 ročný.

Pred 80 rokmi - v roku 1938 bolo v kúpeľoch ubytované nemecké vojsko.

Pred 80 rokmi - 25. decembra 1938 bol v obci založený z pomsty veľký požiar smerom dole od školy.

Pred 70 rokmi - v roku 1948 bol v chotári obce „Nad Brodkom“, v smere do susednej obce Lacková postavený kamenný kríž.

Pred 70 rokmi - 10. júna 1948 prešli kúpele v rámci znárodňovania do vlastníctva štátu.

Pred 70 rokmi - 15. augusta 1948 zho-relo na nižnom konci obce 5 rodinných usadlostí.

Pred 70 rokmi - 1. septembra 1948 vyhorela celá pravá strana vyšného konca obce.

Pred 70 rokmi - v roku 1948 sa uskutočnila elektrifikácia celej obce. Zanikla súkromná elektráreň – turbína. Zaviedlo sa pouličné osvetlenie na drevených stĺpoch, zriadil sa obecný rozhlas a za-

nikla služba obecného hlásnika.

Pred 70 rokmi - v roku 1948 bol znárodnený grófsky kameňolom na Mozdzelach.

Pred 70 rokmi - v roku 1948 zaniklo urbárne spolumajiteľstvo. Lesy prešli pod správu štátu.

Pred 70 rokmi - 1. septembra 1948 sa zmenil názov ľudovej školy na národnú školu. Vytvorilo sa 5 postupových ročníkov. Starší žiaci dochádzajú do školy v Podolínci.

Pred 70 rokmi - 1. septembra 1948 sa zmenil názov detskej opatrovne na materskú školu.

Pred 60 rokmi - 29. júna 1958 bola v obci obrovská povodeň. Voda vzala most za dedinou na vyšnom konci obce v smere na Lackovú, zborila polovicu kamenného klenutého mosta v strede obce pri kaštieli. Celý vodný stav „jaz

„ na nižnom konci „ pred Kašejky „ sa zrútil. Voda spôsobila veľké škody na hospodárskych budovách a pivniciach.

Pred 60 rokmi - v roku 1958 vyvieranie v jazierku Kráter postupne slablo, až zaniklo. V tom roku sa uskutočnil vrt do hĺbky 9 metrov, čím sa dosiahol prílív vody 8 litrov za sekundu.

Pred 70 rokmi - v roku 1958 bola v potravinovej predajni na prízemí v hoteli Magura zriadená samoobsluha.

Pred 70 rokmi - v roku 1958 sa v akcii „Z“ vybuďovala požiarna zbrojnica za hotelom Magura na ľavej strane vedľa cesty v smere do kúpeľov.

Od roku 1968 bola obec opätovne pričlenená do okresu Stará Ľubovňa. V rokoch 1960 – 1968 patrila obec pod okres Poprad.

Pred 50 rokmi - v roku 1968 sa v celej obci zriadilo nové verejné neónové osvet-

lenie na kovových stĺpoch.

Pred 50 rokmi - v roku 1968 sa ukončila výstavba novej kamennej ohrady na cintoríne a v okolí kostola. Na cintoríne sa vytvorili komunikačne uličky a vysadili sa okrasné dreviny.

Pred 40 rokmi - 2. februára 1978 zomrel vdp. Ján Grech. Prvý kňaz pochádzajúci z našej obce. Narodil sa 19. 04. 1906. Pochovaný je na obecnom cintoríne.

Pred 40 rokmi - 20 júla 1978 boli v bývalých priestoroch kaštiela a po dostavbe hotela Kráter zriadené kancelárie a obradná sieň MNV.

Pred 40 rokmi - v roku 1978 sa pri jednorazovom odbere bezpríspevkových darcov krvi zúčastnilo 78 darcov z radov občanov obce.

Pred 40 rokmi - v roku 1978 sa uskutočnilo nové číslovanie rodinných domov a rekreačných chát, vrátane kúpeľných budov.

Pred 40 rokmi - v roku 1978 bola odovzdaná do užívania prvá 12 bytová jednotka v časti obce „Na Dvožisku“.

Pred 40 rokmi - v roku 1978 bolo v obci podľa sčítania 292 domov, 185 rádioprijímačov, 204 čiernobielych televízorov, 28 telefónov, 310 občanov odoberalo dennú tlač.

Pred 30 rokmi - v roku 1988 bola odovzdaná do užívania nová požiarna zbrojnica povyššie kostola za potokom.

Pred 30 rokmi - 2. decembra 1988 bola odovzdaná do užívania budova nákupného strediska v centre obce. Spolu s hotelom Magura boli obidve budovy ako prvé v obci napojené na vykurovanie zemným plynom.

Pred 30 rokmi - v roku 1988 bola v budove kina generálna výmena elektroinštalácie, vrátane kompletného vybavenia javiska modernou divadelnou a svetelnou technikou, ozvučením a javiskovým ošatením.

Pred 30 rokmi - v roku 1988 bola zahájená výstavba liečebného domu Travertín II.

Pred 20 rokmi - v roku 1998 bola v kaplnke pod Turovou nainštalovaná a vysvätená drevorezba sv. Huberta – patróna poľovníkov.

Text a foto: Peter Fabis

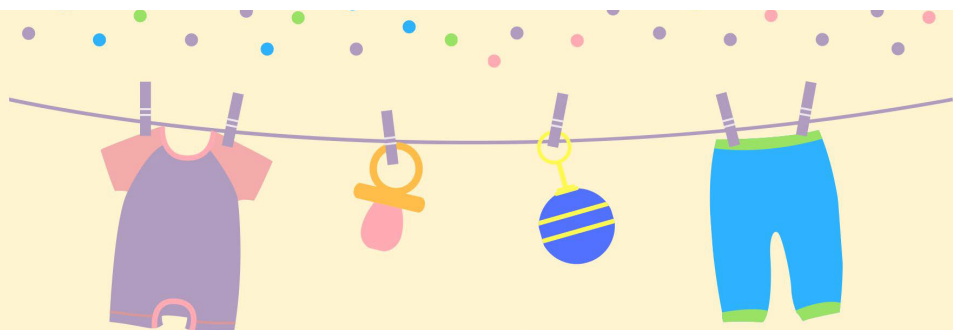
RUŽBAŠSKÁ LUDOVÁ IZBA

Vážení naši spoluobčania, intenzívne sa zaoberáme zriadením **Ružbašskej ľudovej izby**, v ktorej chceme vystaviť historické exponáty súvisiace so životom a prácou našich predkov, ktorí žili v doline ružbašského potoka. Určite každý z nás nájde doma kus nábytku či dekorácie, ktorý sa mu zdá nepotrebný či starý. Vo Vyšných Ružbachoch sa prvýkrát uskutoční **zber starožitných vecí** pre účely ich uchovania u nás, v našej obci. Ak neviete, ako sa ich zbaviť, občianske združenie Ružbašský prameň si pre vás pripravilo alternatívu! Prídeme priamo k vám domov. Nemusíte sa trápiť s ich odvozom. Získané predmety budú riadne zaevidované s uvedením mena darcu, následne patrične zreštaurované, uložené v depozite a následne vystavené v expozícii. Predmetom zbierky budú: *starý dobový nábytok, stoly, skrine, lavice, stolíčky, rôzne staré obrazy, staré rámy obrazov, rôzne kuchynské náradie, staré dvere drevené i kovové, staré trámy, truhlice na šatstvo, vojenské i lodné cestovné kufre, hlinené krčahy a džbány, sitá, košíky, koše, gelety, sypacky, pily, nádoby na mútenie masla /kernicky/, lampáše, petrolejové lampy, sviečkové lustre, žebličky, mažiare, váhy, náradie spojené so spracovaním lanu, krosná, kolovrátky, kúdele, motovidlá, vretená, výrobky z lanu, domáce plátno, rôzne staré tkaniny, obrusy a prestieradlá, staré výšivky, uteráky, pokrivoce, staré mužské, ženské i detské súčasti krojov, obuv, čižmy súkenné i kožené, vesty z ovčích koží, baranice, klobúky, staré vojenské oblečenie, staré náboženské knihy a spevníky, staré kalendáre a dobové noviny, rôzne staré dobové dokumenty, zmluvy, zápisky, listy, fotografie, staré piesne, staré hospodárske náradie, vozy, jarmá, kolesá z vozov, pluhy, brány, karky, cepy, biče, konské chomúty, súkenné deky, výrobky z plstí a ovčích koží a pod.* Predmety môžu byť aj poškodené a neúplné. Veríme, že za Vašej pomoci sa nám podarí zdokumentovať život a prácu našich predkov a aj v takej forme ho zachovať pre budúce generácie. Viac sa dozviete čoskoro.

Vaše ponuky očakávame osobne na miestnom Obecnom úrade, alebo telefonicky na telefónnom čísle : 0915 904 773.

ĎAKUJEME!

DETI NARODENÉ V ROKU 2018

Linda Brežňanová * Ema Krafcíková * Adrián Hanečák
Lucas Diňa * Gabriel Galajda * Melissa Čurejová
Daniel Litvin * Pavol Dlugoš * Lenka Krafcíková
Maroš Malý * Mária Ščensná * Alexander Kolkus
Erik Gábor * Viktor Šlachtovský * Sauvi Ľudvik
Gabriel Dlugoš * Richard Dlugoš * Tobias Skála
Magdaléna Pardusová * Nikola Kupecká

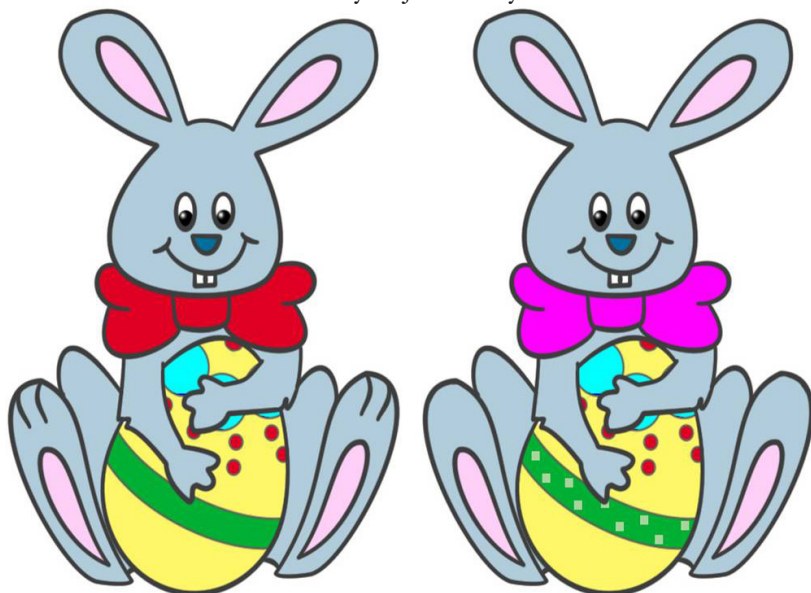
V ROKU 2018 NÁS OPUSTILI

PETER LEŠČIŇSKÝ + ĽUDOVÍT HANEČÁK
JÁN GERČÁK + MAREK ŠČENSNÝ
PETER DUDŽÍK + KAROL DLUGOŠ

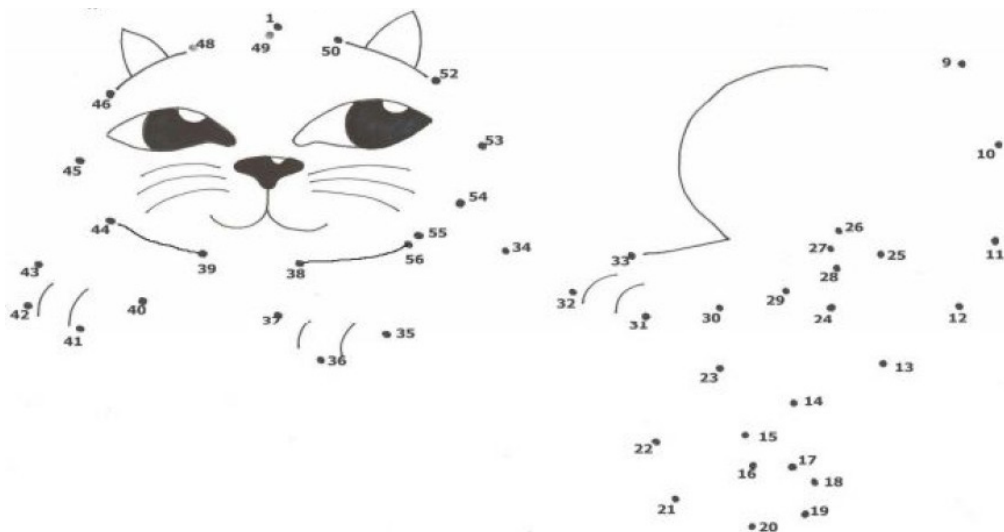
ČEŤ ICH PAMĽATKE

ZÁBAVA PRE NAJMENŠÍCH

Zdajú sa vám títo zajačikovia rovnakí? A predsa sú odlišní!
Tri rozdiely nájdú len bystré oči.

Spojte všetky body tak, aby ste dostali výsledný obrázok zvieratka.
Vieš o aké zvieratko ide?

JP ZWRTOOLKA...

**NE ZAŽIJEŠ
POCHOPÍŠ**

**22.6.
2019**

**ihrisko
v Strážkach**

7+
kilometrov

40+
prekážok

Registrácia, propozície a podmienky súťaže na www.JanskeBlato.sk

RETAZKA
NA CUMLÍK
S MENOM

HANDMADE
Zuzana

PHILIPP

VIAČ INFO: Z.ZIMOVA@GMAIL.COM

HANDMADE
Zuzana

JOSEF

♥♥♥
HANDMADE
Zuzana

RETAZKA NA
CUMLÍK S
MENOM

Handmade

♥♥♥
HANDMADE
Zuzana

SREBNA

Handmade

Kalendár podujatí
Apríl 2019

6. – 7.4. FATIMSKÁ SOBOTA A MALÁ PŮT NA HORU ZVIR (Litmanová)

Pre všetkých, ktorí hľadajú pokoj v duši, pozývame na aprílovú Fatimskú sobotu a Malú púť na Hore Zvir nad obcou Litmanová.

www.horazvir.sk

13.4. CESTA MINERÁLNYCH PRAMEŇOV (Trasa: Lesnica, Chata Pieniny – KÚPELE ČERVENÝ KLÁŠTOR, prameň Smerdžonka)

III. ročník pešej turistiky po unikátnej turistickej trase, kde sa turisti osviežia prírodnými minerálnymi vodami regiónu

www.kstsl.sk / www.visitspis.sk

20.4. VEĽKONOČNÁ "CYKLOPŮT" NA HORU ZVIR (Litmanová)

www.kstsl.sk

21.4. GORALSKÁ VEĽKÁ NOC (Biely dom – Vyšné Ružbachy)

Príroda Zamaguria rozkvitne, vo vzduchu zácitite sviežu vôňu jari. Prichádza Veľká noc a vás čaká sviatočná zábava a hudba, ktorá prispieje ku krásnym sviatkom bez starostí.

www.obecvysneruzbachy.sk

22.4. VEĽKONOČNÁ OBLIEVAČKA (KÚPELE ČERVENÝ KLÁŠTOR Smerdžonka)

Ukážky tancov a spevy spojené s tradíciou veľkonočného oblievania v podaní folkloristov v krojoch.

www.kupelecks.sk

27.4. OTVORENIE CYKLOSEZÓN V RETRO ŠTÝLE (Stará Ľubovňa)

Nenáročná cykloturistika s propagačnou jazdou cez mesto Stará Ľubovňa v kostýmoch a bicykloch dób minulých.

www.kstsl.sk / www.cvc.sk

27.4. OTVORENIE LETNEJ TURISTICKEJ SEZÓN V PIENINÁCH (Chata Pieniny)

Odomykanie a posvätenie Dunajca v Červenom Kláštore. Následne splav plti po Dunajci do Lesnice, kde pokračuje zábava, kde Vás privítajú pravi Gorali.

www.chatapieniny.sk

28.4. OTVORENIE HRADNÝCH BRÁN (Hrad Ľubovňa)

Sprístupnenie výstavy na hrade, svätá omša.

www.hradlubovna.sk

28.4. OTVORENIE LETNEJ TURISTICKEJ SEZÓN (Stredoveký vojenský tábor)

Stredoveké jedlá a atrakcie sú lákadlami, za ktorými sa oplatí prísť.

www.marmon.sk

www.visitspis.sk www.visitpieniny.sk

Vydáva: Občianske združenie Ružbašský Prameň o.z., občasník, IČO: 42380600. Noviny sú registrované na Ministerstve kultúry pod číslom EV 5768/19. ISSN 1339-7362. Expedícia novin je zabezpečovaná do všetkých domácností v obci Vyšné Ružbachy. **Vo všetkých obchodoch sa nachádza označená zberná nádoba, kde môžete vhadzovať vaše postrehy, pripomienky, nápady, prípadne finančné dary na náš rozvoj. Uzávierka tohto výťažku: 31. MAREC 2019. Ružbašské žrodelko je vydané vďaka finančnej podpore Obce Vyšné Ružbachy. Ďakujeme !**